

สรุปและวิเคราะห์ข่าวประจำวันวันที่ 10 มีนาคม 2558

เรียน ผอ. สคร.5 /รองผู้อำนวยการฯ/นักวิชาการสาธารณสุข/เครือข่ายสื่อมวลชน

กลุ่มสื่อสารความเสี่ยง ฯ สคร.5 ขอรวบรวมและสรุปวิเคราะห์ข่าวที่อาจจะมีผลกระทบต่อ
กรมควบคุมโรค มีรายละเอียดดังนี้

วันที่ /แหล่งข่าว	ประเด็นข่าว	วิเคราะห์ข่าว
<p>สำนักงานสารสนเทศ และประชาสัมพันธ์ 10 มี.ค. 2558</p>	<p>กรมควบคุมโรค เตือนปิดเทอมภาคฤดูร้อนเด็กเสี่ยงจมน้ำสูงสุด โดยเฉพาะเดือนมีนาคมปีที่แล้วเด็กตายมากสุดในรอบปีถึง 115 ราย พร้อมตั้งเป้าปี 58 ลดการตายไม่ให้เกิน 770 คน</p> <p>วันนี้ (9 มีนาคม 2558) นายแพทย์โสภณ เมฆธน อธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า ในช่วงปิดเทอมภาคฤดูร้อน เดือนมีนาคม-พฤษภาคม มีเด็กจมน้ำเสียชีวิตมากที่สุด รองลงมาคือ เดือนตุลาคม ซึ่งตรงกับช่วงปิดเทอมของเด็กเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะเดือนมีนาคม พ.ศ. 2557 มีเด็กตายมากสุดในรอบปีถึง 115 ราย รองลงมาเดือนเมษายน 90 ราย โดยจากข้อมูลการเสียชีวิตของสำนักนโยบายนและยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข พบว่า ประเทศไทย มีการตกน้ำ จมน้ำเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับ 1 ของเด็กไทยอายุต่ำกว่า 15 ปี เมื่อเทียบกับการเสียชีวิตจากสาเหตุอื่นๆ ในทุกสาเหตุทั้งโรคติดเชื้อและไม่ติดเชื้อ ซึ่งการเสียชีวิตจากการตกน้ำ จมน้ำของเด็กมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542-2548 โดยเฉลี่ยปีละประมาณ 1,500 คน หลังจากนั้นเริ่มมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จนเมื่อปีที่ผ่านมามีผู้เสียชีวิตลดลงเหลือ 807 คน ซึ่งกรมควบคุมโรคได้เริ่มดำเนินการป้องกันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานในท้องถิ่น</p> <p>นอกจากนี้ยังพบว่า ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2548-2557) มีเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จมน้ำเสียชีวิตแล้ว 11,771 คน หรือเฉลี่ยเดือนละ 98 คน เพศชายมีอัตราการเสียชีวิตสูงกว่าเพศหญิงประมาณ 2 เท่าตัว แหล่งน้ำที่มีเด็กเสียชีวิตจากการตกน้ำ จมน้ำสูงที่สุด คือ แหล่งน้ำธรรมชาติ (ร้อยละ 49.4) รองลงมาคือสระว่ายน้ำ (ร้อยละ 6.9) และอ่างอาบน้ำ</p>	<p>แนวทางการดำเนินงาน ได้จัดทำข่าวแจกเรื่อง อีสานครองแชมป์เด็กจมน้ำ สคร.5 ชี้ มีนาคม – พฤษภาคม เด็กเสี่ยงจมน้ำ สูง เผยแพร่ ไปยังเครือข่าย สื่อสารสาธารณะ 2,000 แห่ง เพื่อเตือนประชาชนให้ ระมัดระวังบุตรหลานที่อาจ ไปเล่นน้ำเพื่อคลายร้อน อาจจมน้ำเสียชีวิตได้</p> <p>-ได้แจ้งผู้บริหารและ เครือข่ายสื่อมวลชนแล้ว</p>

(ร้อยละ 4.6) พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราการเสียชีวิตสูงที่สุด รองลงมาคือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคเหนือ ที่สำคัญพบว่า วันหยุดสุดสัปดาห์ (วันเสาร์และวันอาทิตย์) และช่วงเวลา 12.00–17.59 น. เป็นช่วงที่มีการเกิดเหตุสูงสุด

นายแพทย์โสภณ กล่าวต่อไปว่า จากการสำรวจของสำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค (ปี พ.ศ. 2556) พบว่า เด็กไทย (อายุ 5-14 ปี) ว่ายน้ำเป็น ร้อยละ 23.7 แต่ว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอดได้เพียง ร้อยละ 4.4 โดยเด็กที่เรียนหลักสูตรว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอดจะมีความรู้เรื่องความปลอดภัยทางน้ำ ทักษะการเอาชีวิตรอดในน้ำ และทักษะการช่วยผู้ประสบภัยทางน้ำ มากกว่าคนที่ไม่ได้เรียนถึง 7.4 เท่า, 20.7 เท่า และ 2.7 เท่า ตามลำดับ ซึ่งกรมควบคุมโรคได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายภาคท้องถิ่นและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมสร้างเด็กไทยให้มีภูมิคุ้มกันป้องกันการจมน้ำ โดยเริ่มจากการอบรมครูผู้สอน (ครู ก) ตามหลักสูตรว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอด ตั้งแต่ปี 2552 และขยายผลจนถึงปัจจุบันโดยหน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการเอง เพื่อผลักดันให้มีการเรียนการสอนตามหลักสูตรดังกล่าวให้กับเด็กทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา ซึ่งเป็นการช่วยลดการเสียชีวิตจากการจมน้ำของเด็กอีกทางหนึ่ง

ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดเป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2558 ต้องลดอัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำ ของเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ให้เหลือ 6.5 คนต่อประชากรเด็กแสนคน หรือลดจำนวนการตายให้เหลือไม่เกิน 770 คน โดยข้อมูลในปี พ.ศ. 2556 เสียชีวิต 920 คน หรือ 7.6 คนต่อประชากรเด็กแสนคน และปี พ.ศ. 2557 เสียชีวิต 807 คน หรือ 7.1 คนต่อประชากรเด็กแสนคน สำหรับจุดเน้นการดำเนินงานของกรมควบคุมโรค ปี พ.ศ. 2558 ได้สร้างทีมผู้ก่อการดี คือ ทีมที่มีการดำเนินงานป้องกันการจมน้ำในมาตรการต่างๆ ครอบคลุมทั่วประเทศที่กำหนดในแต่ละระดับ รวมทั้งหน่วยงาน ทุกองค์กร ทั้งภาครัฐ และเอกชน ตลอดจนบุคคลทั่วไป เพื่อป้องกันการจมน้ำในระดับพื้นที่ โดยในปี พ.ศ. 2558 ตั้งเป้าว่าต้องมีทีมผู้ก่อการดีทั้งหมดอย่างน้อย 320 ทีม ซึ่งจะส่งผลให้เกิดมาตรการป้องกันการจมน้ำที่สำคัญ เช่น มีการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณแหล่งน้ำเสี่ยง อย่างน้อย 960 แห่ง และ เด็กอายุ 6–14 ปี ได้เรียนหลักสูตรว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอด อย่างน้อย 32,000 คน เป็นต้น

นายแพทย์โสภณ กล่าวเพิ่มเติมว่า ที่สำคัญยังมีประชาชนถึงร้อย

ละ 92.6 เข้าใจผิดว่า เมื่อช่วยเด็กขึ้นมาจากน้ำ สิ่งแรกที่ต้องทำคือการอุ้ม พาดผ้าและกระแทกเอาน้ำออก ในกรณีนี้ขอแนะนำว่าเมื่อช่วยเหลือคน จมน้ำขึ้นมาได้แล้ว ห้ามจับคนจมน้ำอุ้มพาดผ้าแล้วกระโดดหรือวิ่ง ไปมาเพื่อให้ น้ำออก เนื่องจากน้ำที่ออกมาจะเป็นน้ำจากกระเพาะไม่ใช่ จากปอด ซึ่งเป็นวิธีที่ผิด เพราะจะทำให้คนจมน้ำขาดอากาศหายใจนาน ยิ่งขึ้นและเสียชีวิตได้ สำหรับวิธีการช่วยเหลือที่ถูกต้อง คือ 1.ให้ ตะโกนขอความช่วยเหลือ 2.วางคนที่จมน้ำนอนราบ ตะแคงหน้าเอาหน้า ออกจากปาก 3.ช่วยยให้หายใจได้เร็วที่สุด โดยวิธีการผายปอด และเป่า ลมเข้าทางปากติดต่อกันหลายๆครั้ง 4.ถ้าหัวใจหยุดเต้นให้นวดหัวใจ โดยการกดที่บริเวณกลางหน้าอกให้ยุบประมาณ 1 ใน 3 ของความหนา ของหน้าอก ความเร็ว 100 ครั้งต่อนาที และ 5.รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขที่อยู่ใกล้บ้านหรือโทรแจ้ง 1669 โดยเร็วที่สุด และวิธี ป้องกันที่ดีที่สุด คือ ผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็ก อย่าปล่อยให้เด็กไปเล่นน้ำ กันเองตามลำพัง เด็กเล็กต้องอยู่ในระยะที่มีมือเอื้อมถึงและคว้าถึง

ส่วนอีกมาตรการที่ต้องยึดไว้ใช้ยามฉุกเฉิน คือ “ตะโกน โยน ยื่น” ได้แก่ 1.ตะโกน คือ การเรียกให้ผู้ใหญ่มาช่วยและโทรแจ้งทีม แพทย์กู้ชีพ 1669 2.โยนอุปกรณ์ที่อยู่ใกล้ตัวเพื่อช่วยคนตกน้ำเกาะจับ พยุงตัว เช่น เชือก ถังแกลลอนพลาสติกเปล่า ขวดน้ำพลาสติก เปลา หรือวัสดุที่ลอยน้ำได้โดยโยนครั้งละหลายๆ ชิ้น 3.ยื่นอุปกรณ์ที่ อยู่ใกล้ตัวให้คนตกน้ำจับ เช่น ไม้ เสื้อผ้า ขาวม้า ให้คนตกน้ำจับและดึง ขึ้นมาจากน้ำ ซึ่งเน้นให้เด็กรู้วิธีการช่วยเหลือคนตกน้ำที่ถูกต้อง โดย ต้องไม่กระโดดลงไปช่วย นอกจากนี้ หน่วยงานในท้องถิ่นหรือผู้นำ ชุมชน ควรจัดการสิ่งแวดล้อมในบริเวณที่เป็นแหล่งน้ำที่มีความเสี่ยง เช่น จัดหาอุปกรณ์ลอยน้ำ แกลลอนพลาสติก ไม้ เชือก สร้างรั้ว ทำป้าย เตือน และสถานบริการสาธารณสุขมีการให้ความรู้ในเรื่องนี้เช่นเดียวกับการ ให้ความรู้แก่เด็ก หากสงสัยสามารถติดต่อได้ที่สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค โทร 02 590 3967 เว็บไซต์ www.thaincd.com หรือสาย ด่วนกรมควบคุมโรค โทร 1422